

الگوی رفتارهای مدنی مدیران: شواهدی از مدارس پارس آباد

جمال شفایی اجیرلو^۱، نقی فخریمی حسن خانلو^۲، محمد اخوان^۳

تاریخ دریافت: ۳۰ مرداد ۱۴۰۱ تاریخ پذیرش: ۱۵ مهر ۱۴۰۱

چکیده

رفتار مدنی از کلمات و اعمالی استفاده می کند که نشان دهنده احترام و ادب نسبت به دیگران است، خواه با آنچه آنها می گویند یا انجام می دهند موافق باشید یا نه. مدنی بودن به حفظ تعاملات اجتماعی مثبت کمک می کند. تحقیق حاضر با هدف بررسی هنجاریابی پرسشنامه رفتارهای مدنی در بین ۵۶۷ نفر از مدیران مدارس شهرستان پارس آباد انجام گرفته است. برای جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه استاندارد شده رفتارهای مدنی مدیران حسن نژاد قنبرلو و وظیفه دمیچی (۱۳۹۹) با ۲۶ گویه استفاده شد و تعداد نمونه ۳۱۰ نفر بودند. برای تجزیه و تحلیل فرضیه های تحقیق از آمار توصیفی و استنباطی (تحلیل عاملی تاییدی، آزمون تی دو جامعه مستقل، آزمون همبستگی و آزمون فریدمن) استفاده گردیده است. یافته های تحقیق حاکی از تایید ساختار عاملی مدل رفتارهای مدنی بود و بین ابعاد رفتارهای مدنی مدیران رابطه تعاملی وجود دارد.

واژه های کلیدی: رفتارهای مدنی، مدیران، مدارس، رفتارهای مدنی سازمانی

۱- مقدمه

آموزش و پرورش به عنوان یک نهاد دولتی خدمات متعددی از جمله ارتقای نقش نظام تعلیم و تربیت، تقویت و توسعه تعاملات نظام تعلیم و تربیت، فعالیتهای تربیتی، فعالیت های آموزشی مستمر، توسعه دانش، یادگیری، افزایش مهارتها و غیره به شهروندان انجام می دهد. از آنجا که عملکرد اینگونه سازمانها تا حد زیادی تحت تأثیر عملکرد شغلی آنها قرار دارد، بنابراین بررسی و تحلیل رفتارهای مدیران آموزش و پرورش می تواند زمینه را برای افزایش اثربخشی و کارایی آنها فراهم آورد. بنابراین

^۱ کارشناس ارشد مدیریت، آموزش و پرورش پارس آباد، آموزش متوسطه، مدرسه دانش پژوه، پارس آباد، ایران (نویسنده مسئول)

^۲ کارشناس ارشد مدیریت، آموزش و پرورش پارس آباد، آموزش متوسطه، مدرسه دانش پژوه، پارس آباد، ایران

^۳ آموزش و پرورش پارس آباد، معاونت پشتیبانی و مالی، پارس آباد، ایران

لازم است که عملکرد مدیران آموزش و پرورش شهرستان گرمی در رابطه با مهارت های مدیریتی، مهارت های حرفه ای، مهارت های میان فردی و مهارت های آموزشی بررسی شود. در طی دو دهه اخیر مدارس با چالش های پیچیده‌ای مواجه شده اند. این چالش ها نقش رهبری در مدرسه را به عنوان یک سیاست راهبردی و مهم جهت مقابله با چالش ها پر اهمیت تر کرده است. محوریت رهبری در حصول به دستاوردهای مدرسه، پژوهشهای زیادی را با هدف یافتن بهترین شیوه از رهبری به دنبال داشته است. رویکرد سنتی به رهبری، رویکردی فرد محور و محدود به یک نفر به عنوان رهبر رسمی است، یک مدیر یا یک معلم برگزیده که خصوصیات یک قهرمان (قدرت، شجاعت، کنترل، اعتماد به نفس، برخورداری از وفاداری و اجابت سازمانی از جانب پیروان و ...) را دارا میباشد (اودر، ۲۰۰۴).

رفتار مدنی از کلمات و اعمالی استفاده می کند که نشان دهنده احترام و ادب نسبت به دیگران است، خواه با آنچه آنها می گویند یا انجام می دهند موافق باشید یا نه. مدنی بودن به حفظ تعاملات اجتماعی مثبت کمک می کند. آموزش به کودکان و نوجوانان که چگونه نسبت به دیگران - به صورت حضوری و آنلاین - مدنی رفتار کنند، می تواند مهارت های اجتماعی مهمی را برای مسیریابی در مدرسه، کالج، شغل آینده و سایر محیط های اجتماعی به آنها بدهد که در آن با انواع افرادی که عقاید متفاوتی دارند تعامل خواهند داشت (بولینگ، ۲۰۲۰).

ساختارهای نسبتاً پایدار نقش وضعیت ها و روابط اجتماعی که نقش پاسخگویی به نیازهای معین افراد جامعه یا ایفای برخی کارکردهای اجتماعی را دارند، به عنوان نهادها ایجاد می شوند (ولاسکینو، ۲۰۰۳). مؤسسات عمومی نمایانگر مجموعه ساختارهای سازمان یافته ای هستند که در جامعه برای مدیریت کالاها و خدمات عمومی ایجاد شده اند (مارینسکو، ۲۰۰۳). نهادهای عمومی، به معنای بوروکراتیکی که امروزه دارند، تنها راه سازماندهی اقتصادی-اجتماعی دولت را نشان می دهند که می تواند با چالش های مدرنیته (تعداد زیاد جمعیت، تنوع و پیچیدگی نیازهای بشری مقابله کند. راضی بودن). یک مؤسسه عمومی کالاها و خدماتی مانند: خدمات بهداشتی، آموزشی، فرهنگی، دفاع از کشور و غیره را «فروش» می کند. هدف یک مؤسسه عمومی در خدمت منافع عمومی است (مارینسکو، ۲۰۰۳، ص ۱۰).

تجربیات مربوط به مدنی در بین افراد در سراسر جهان متفاوت است که منجر به تفسیرهای مختلف در مورد رفتار مدنی می شود. فرآیندی که افراد تجربه خود را مشاهده، تجربه و تفسیر می کنند، به عنوان ادراک یا ادراک اجتماعی برجسب گذاری می شود. هر محرکی از دنیای واقعی دریافت و به عنوان تجربه ادراکی تفسیر می شود. دنیایی که ما می شناسیم نتیجه ادراکی است که «واقعی نیستند» زیرا همگی جهان ادراک شده هستند (یوسیا و آریانتو، ۲۰۱۹). لذا، این پژوهش به دنبال هنجاریابی مدل رفتارهای مدنی در میان مدیران مدارس شهرستان پارس آباد مغان می باشد.

۲- ادبیات نظری رفتارهای مدنی

ریشه های لاتین کلمه، (Civic شهروندی) و (Civitas شهر)، نشان دهنده ارتباط مدنیت با حفظ یک جامعه کارآمد است، و برای برخی به این معنی است که افراد متمدن کسانی هستند که هم برای بهره مندی از مزایای شهروندی و هم برای انجام مسئولیت های شهروندی مناسب هستند. (بوید، ۲۰۰۶؛ پک، ۲۰۰۲). مدنیت به عنوان کدی از رفتارهای اجتماعی تایید شده متقابل، نظم ایجاد می کند و بر منافع مشترک همه شهروندان تمرکز می کند. استفاده کنونی از این کلمه شامل ادب، ادب، توجه، مهربانی، احترام، مراقبت، نگاه فراتر از خودخواهی، یا جستجوی راه هایی برای کمک به نیازمندان است (هینکلی، ۲۰۰۰). مدنیت نیز به سادگی به عنوان نجابت یا توجه به دیگران در روابط بین فردی تعریف شده است (فریس، ۲۰۰۲).

تعریف مدنیت حوزه نسبتاً وسیعی را در بر می گیرد. مانند رفتار مبتنی بر حضور احترام (ویلیکینز و همکاران، ۲۰۱۰)، مسئولیت و حقوق (بوید، ۲۰۰۶)، همدلی (دیویس، ۱۹۸۳)، یا ادب (فریس، ۲۰۰۲). بوید (۲۰۰۶) مدنیت را به مدنیت رسمی و مدنیت ماهوی دسته بندی کرد. مدنیت رسمی به آداب، ادب، ادب یا سایر تعاملات مستقیم چهره به چهره اشاره دارد. در حالی که مدنیت ماهوی، احساس عضویت در یک جامعه است که با حقوق و تکالیف مختلفی همراه است (یوشا و آریانتو، ۲۰۱۹). رفتار مدنی مجموعه رفتارها و عملکردی است که به قصد کمک به همکاران یا سازمان به وسیله یک فرد انجام می گیرد (کوهن، ۲۰۰۶؛ ۱۱۱؛ ایران زاده و اسدی؛ ۱۳۸۸)

آموزش مدنی در مدارس به دانش آموزان دانش و مهارت های شهروندی در یک دموکراسی را آموزش می دهد. آموزش مدنی که از زمان تأسیس ایالات متحده ترویج شده است، در سال های اخیر مورد توجه مجدد قرار گرفته است. رفتارهای مدنی که معمولاً به آنها اشاره می شود رأی دادن، پرداخت مالیات و حمایت از موضوعات مهم در روند سیاسی است (رسور، ۲۰۱۹).

بسیاری معتقدند که مدنیت در مدارس و جامعه در سال های اخیر کاهش یافته است (پک، ۲۰۰۲). جامعه آمریکا بی تردید از کامل بودن فاصله دارد (موراد، ۲۰۰۱) و اگرچه رفتارهای مدنی به تنهایی نمی تواند جامعه ای بی درنگ ایجاد کند، اما این رفتارها می توانند جامعه را بهبود بخشند. آموزش رفتار متمدانه تر به مردم گامی به سوی جامعه ای هماهنگ تر و مثبت تر است. آموزش مدنیت در مدارس به دستیابی به این هدف کمک می کند (هچ، ۱۹۹۸). فرزندان نسل نوظهور شهروندان پیشرو فردا هستند، کسانی که باید در آنها امید به تمدن نو کرد. آموزش ارزش های مدنیت در مدارس ممکن است جامعه مدنی تر را تشویق کند (پک، هچ). هدف تاریخی هدف اولیه آموزش عمومی رسمی آماده کردن و شکل دادن به کودکان برای شهروندان مناسب بود (پک، ۲۰۰۲). آمادگی برای شهروندی هدف اولیه مدارس عمومی در طول بیشتر تاریخ ایالات متحده بود (شاپس و لوئیس، ۱۹۹۸). به دلیل تأثیر بالقوه بر دانش آموز و جامعه، آموزش ادب و آداب ارزشی برابر با دانشگاهیان داشت (برمن، ۱۹۹۸). در روزگار کنونی، مدارس به طور گسترده به عنوان مؤسسات آکادمیک ساده ای در نظر گرفته می شوند که مطالب صرفاً فکری را آموزش می دهند (برمن، ۱۹۹۸). هدف مدرن نگرانی ملی برای ایمنی

مدارس با انتشار گسترده اقدامات تجاوزه‌گراانه افزایش یافته است. در خصوص رفتارهای مدنی تحقیقات زیادی انجام گرفته است که در ادامه نتایج برخی از این تحقیقات آورده شده است:

حسن نژاد قنبرلو و وظیفه دمیرچی (۱۳۹۹) با هدف طراحی الگوی رفتارهای مدنی مدیران در آموزش و پرورش شهرستان گرمی انجام داده اند و شش شاخص اصلی سواد سلامت، عدالت و برابری اجتماعی، مسئولیت پذیری اجتماعی، آموزش برای توسعه پایدار، آموزش چند فرهنگی و آموزش الکترونیک ارائه کرده اند. که در جدول شماره (۱) ابعاد و شاخص ها ارائه شده اند که مبنای اصلی این تحقیق هم بوده اند.

جدول ۱- ابعاد و شاخص رفتارهای مدنی مدیران (حسن نژاد قنبرلو و وظیفه دمیرچی، ۱۳۹۹)

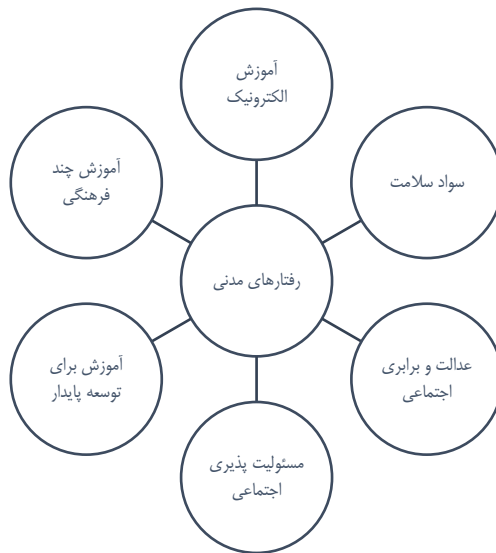
ابعاد	شاخص
سواد سلامت	برقراری تعامل با مرکز بهداشتی شهر ایجاد گروه بهداشت یاران مدرسه آشناسازی دانش‌آموزان با بیماریها و عوامل ایجاد بیماریها معرفی دانش‌آموزان دچار بیماری به مراکز درمانی
عدالت و برابری اجتماعی	برقراری تعامل با سازمان های قضایی شهر مطالعه و شناخت حقوق متقابل دانش‌آموزان و معلمان نسبت به یکدیگر و نسبت به اعضای جامعه آموزش حقوق شهروندی به دانش‌آموزان اجرای عدالت در موارد مورد اختلاف و احقاق حقوق صاحبان حق آموزش احترام به رو شهای زندگی، عقاید و نظرات گوناگون، به شرطی که آن روش ها، عقاید و آرا مبتنی بر رعایت حقوق دیگران باشند. آشناسازی دانش‌آموزان با ابعاد و برکات مذهب و تأثیر آن بر زندگی فردی و اجتماعی
مسئولیت پذیری اجتماعی	شرکت دادن دانش‌آموزان و والدین آنها در مباحث مربوط به مسائل راهبردی مدرسه تشویق و ترغیب دانش‌آموزان به مشارکت در امور مدرسه و استفاده از سازوکارهای انگیزشی در این زمینه مسئولیت‌دهی به دانش‌آموزان در امور مرتبط با مدرسه و دادن اختیار متناسب با آن استفاده از نظرات و عقاید آنها در برنامه های آموزشی و پرورشی مدرسه برقراری تعامل مدرسه با خانواده و سایر نهادهای تربیتی در واگذاری مسئولیت به دانش‌آموزان به منظور پیگیری تأثیرات و نتایج آن تدارک جلسات و کارگاه های آموزش مهارت های روانی و فردی لازم برای زندگی شهروندی
آموزش برای توسعه پایدار	مطالعه سند چشم‌انداز آموزشی پرورشی بیست ساله نظام تعلیم و تربیت و مدرسه استفاده از نظرات و تجارب معلمان و دانش‌آموزان شناخت وضعیت موجود و برنامه ریزی برای رسیدن به وضعیت مطلوب بر اساس قابلیت‌ها و رفع کاستیها
آموزش چند فرهنگی	شناخت فرهنگهای موجود بین دانش‌آموزان از طریق تعامل چهره به چهره با دانش‌آموزان و عوامل مدرسه

<p>مطالعه و بررسی منابع علمی برای شناخت هر چه بیشتر فرهنگ ها و تشویق فعالیت های بین فرهنگی در میان دانش آموزان</p> <p>برگزاری جلسات هم‌اندیشی گروهی و فردی در راستای معرفی فرهنگ های مختلف به منظور ایجاد فضای احترام گذاری به چندفرهنگی در مدرسه</p>	
<p>مطالعه و شناسایی امکانات فناورانه جدید و مفید برای محیط مدرسه</p> <p>رایزنی با عوامل آموزشگاه برای تأمین امکانات فناورانه</p> <p>آموزش نحوه استفاده درست از امکانات فناورانه مدرسه</p> <p>زمینه سازی برای کاربردی امکانات فناورانه در کلاس های درس و فضای مدرسه</p>	<p>آموزش الکترونیک</p>

فردوسی محمدحسن و همکاران (۱۳۹۷) در مقاله به طراحی و تدوین مدل ارتباطی تطابق در محیط کار و عملکرد شغلی کارکنان اداره کل ورزش و جوانان استان خوزستان: نقش میانجی رفتار مدنی سازمانی پرداخته و یافته های آنها حاکی از آن است که تطابق فرد-سازمان از طریق رفتار مدنی سازمانی با عملکرد شغلی رابطه دارد. همچنین تطابق فرد-شغل از طریق رفتار مدنی سازمانی با عملکرد شغلی رابطه دارد. اما، تطابق فرد - گروه فقط به صورت غیرمستقیم از طریق رفتار مدنی سازمانی موجب ارتقای عملکرد شغلی می شود. رفتار مدنی سازمانی نیز با عملکرد شغلی ارتباط دارد. ویلکینز و همکاران (۲۰۲۰) در مقاله ای با عنوان «رفتار مدنی دانش آموزان: نظرسنجی از متخصصان مدرسه» بیان کرده اند که بسیاری از نویسندگان آموزش را راهی برای افزایش مدنیت در جامعه می دانند و برخی نیز مداخلاتی را برای بهبود مدنیت در مدارس به اجرا درآورده اند. با این حال، داده های تجربی بسیار کمی در مورد میزان و ماهیت رفتار مدنی دانش آموزان وجود دارد.

۳- مدل تحلیلی تحقیق

مدل مفهومی تحقیق بر اساس پرسشنامه رفتارهای مدنی حسن نژاد قنبرلو و وظیفه دمیچی (۱۳۹۹) با شش بعد سواد سلامت، عدالت و برابری اجتماعی، مسئولیت پذیری اجتماعی، آموزش برای توسعه پایدار، آموزش چند فرهنگی، آموزش الکترونیک می باشد که در شکل ۱ آورده شده است.

شکل ۱- مدل مفهومی تحقیق

با توجه به مدل مفهومی تحقیق و هدف تحقیق فرضیه زیر برای تحلیل مدل فوق ارائه گردیده است. پرسشنامه رفتارهای مدنی مدیران در بین مدیران مدارس آموزش و پرورش شهرستان پارس اباد دارای روایی می باشد.

۴- روش تحقیق:

این روش تحقیق کمی عینی است و اغلب سریعتر است زیرا محققان هنگام تجزیه و تحلیل داده ها از برنامه های نرم افزاری استفاده می کنند. نمونه ای از اینکه چگونه محققین می توانند از روش شناسی کمی استفاده کنند، اندازه گیری رابطه بین دو متغیر یا آزمایش مجموعه ای از فرضیه ها است. جامعه آماری در این پژوهش، همه مدیران مدارس فعال در شهرستان پارس آباد بوده که تعداد آنها ۵۶۷ نفر می باشد.

برای تعیین حجم نمونه بر اساس مدل اندازه گیری ساختاری در تحلیل عاملی تاییدی از روش هومن (۲۰۰۰) استفاده شده است. با توجه به وجود ۲۶ شاخص در مدل تحقیق تعداد حجم نمونه برای هر عامل ۱۰ نفر در نظر گرفته شد. ۲۶۰ پرسشنامه که برای اطمینان بیشتر ۳۱۰ در بین جامعه آماری توزیع گردد و نهایتاً ۳۰۰ پرسشنامه تجزیه و تحلیل شد.

در تحقیق حاضر روش نمونه گیری، نمونه گیری تصادفی ساده می باشد.

از پرسشنامه استاندارد شده رفتارهای مدنی مدیران حسن نژاد قنبرلو و وظیفه دمیرچی (۱۳۹۹) به عنوان ابزار اصلی جمع آوری اطلاعات برای دستیابی به داده های مورد نظر استفاده خواهد شد.

سوالات پرسشنامه در دو بخش می باشد:

- بخش سوالات عمومی
- بخش سوالات اختصاصی

برای سنجش پایایی پرسشنامه تحقیق از آزمون آلفای کرونباخ استفاده شده است بدین ترتیب ۲۵ پرسشنامه در بین جامعه پژوهشی پخش گردید و سپس جمع آوری و با استفاده از نرم افزار SPSS، ضریب آلفای کرونباخ آنها را حساب شد، همانطوری که در جدول ۳-۴ نشان داده شده ضریب آلفای کرونباخ هر پرسشنامه بیشتر از ۰/۷ است لذا نشان دهنده قابل قبول بودن پایایی پرسشنامه است.

جدول ۳- ضریب آلفای کرونباخ پرسشنامه ها

ابعاد	ضریب آلفای
سواد سلامت	۰/۹۱
عدالت و برابری اجتماعی	۰/۹۲
مسئولیت پذیری اجتماعی	۰/۹۰
آموزش برای توسعه پایدار	۰/۸۹
آموزش چند فرهنگی	۰/۹۰
آموزش الکترونیک	۰/۹۲

تجزیه و تحلیل داده ها تکنیکی است که معمولاً شامل چندین فعالیت مانند جمع آوری، تمیز کردن و سازماندهی داده ها است. این فرآیندها که معمولاً شامل نرم افزار تجزیه و تحلیل داده ها می شوند، برای آماده سازی داده ها برای اهداف تجاری ضروری هستند. تجزیه و تحلیل داده ها همچنین به عنوان تجزیه و تحلیل داده ها شناخته می شود که به عنوان علم تجزیه و تحلیل داده های خام برای نتیجه گیری آگاهانه بر اساس داده ها توصیف می شود.

روش استفاده شده در تجزیه و تحلیل توصیفی؛ روشهای توصیفی شامل درصد و فراوانی می باشد. روش استفاده شده در تجزیه و تحلیل استنباطی؛ ابتدا آزمون کشیدگی و چولگی جهت تشخیص توزیع داده ها استفاده گردیده است و از تحلیل عاملی تاییدی، آزمون تی دو جامعه مستقل، آزمون همبستگی و آزمون فریدمن برای تحلیل سوالات استفاده گردیده است. تمام تحلیل ها با استفاده از نرم افزارهای SPSS و Amos انجام پذیرفته است.

۴ - آزمون استنباطی فرضیه تحقیق

برای تحلیل فرضیه تحقیق تحلیل عاملی تاییدی مورد استفاده قرار گرفته است. تحلیل عاملی تاییدی به محقق اجازه می دهد تا این فرضیه را که رابطه ای بین متغیرهای مشاهده شده و سازه(های) نهفته زیربنایی آنها وجود دارد را آزمایش کند. محقق با استفاده از دانش تئوری، تحقیقات تجربی یا هر دو،

الگوی رابطه را به صورت پیشینی فرض می کند و سپس فرضیه را به صورت آماری آزمایش می کند. این مدل پژوهش دارای ۱۱ متغیر پنهان اصلی و ۴۷ متغیر مشاهده شده می باشد.

توزیع نرمال بودن متغیرها

از شاخص های کشیدگی و چولگی با کمک نرم افزار آموس برای بررسی نرمال بودن داده ها استفاده شده است. بایرن (۲۰۱۰) استفاده از دامنه -7 تا $+7$ به عنوان بازه قابل قبول برای کشیدگی و دامنه -2 تا $+2$ برای چولگی توزیع نرمال پیشنهاد نموده است. بر اساس نتایج تحلیل توزیع نرمال چولگی تمام آیتم -6 ها بین $-0/197$ تا $-0/788$ و کشیدگی آنها بین $-0/017$ تا $0/397$ قرار دارد لذا بر این اساس؛ همه متغیرها دارای توزیع نرمال می باشند.

مناسب بودن حجم نمونه

آزمون کرویت بارتلت برای آزمایش فرضیه صفر که ماتریس همبستگی یک ماتریس هویت است استفاده می شود. ماتریس همبستگی هویت به این معنی است که متغیرهای شما نامرتب هستند و برای تحلیل عاملی ایده آل نیستند. یک آزمون آماری معنی دار (معمولاً کمتر از $0/05$) نشان می دهد که ماتریس همبستگی در واقع یک ماتریس هویتی (رد فرضیه صفر) همانطور که در جدول زیر نشان داده شده است نیست.

جدول ۲- آزمون مناسب بودن حجم نمونه

۰/۹۲۰	شاخص های آزمون کرویت بارتلت
۴۹۲۶/۸۲۲	آزمون خی ۲
۳۲۵	درجه آزادی
۰/۰۰۰	سطح معنی داری

نتایج جدول ۲ نشان می دهد مقدار $0/920$ شاخص های آزمون کرویت بارتلت است و این نشان می دهد که میزان اطلاعات در بین متغیرها با هم همپوشانی زیادی دارد / وجود یک همبستگی جزئی قوی. از این رو، انجام تحلیل عاملی قابل قبول است.

اندازه گیری مدل

تجزیه و تحلیل عاملی تاییدی (CFA) پس از کسب دانش قابل توجهی در مورد متغیرهای پنهانی که می خواهد مطالعه کند، انجام می شود. بنابراین، محقق قبلاً متغیرهای پنهان زیربنایی را کاوش کرده است و دقیقاً تعداد آیتم ها/شاخص هایی را می داند که از طریق تحلیل عاملی اکتشافی (EFA)

به شدت روی هر یک از آنها بارگذاری می شود. برخلاف EFA، هدف CFA آزمایش میزان تناسب داده ها با مدل تحقیق پیشنهادی است. به عبارت دیگر، محقق داده ها را بر مدل تحقیق تحمیل می کند و سپس از طریق «چشم» برخی از شاخص های برازش اندازه گیری، برازش این داده ها را به مدل مشخص می کند. با توجه به نتایج آزمون نیکویی برازش کای - دو (χ^2 نشان می دهد که مدل داده ها را به خوبی برازش کرده است به همین دلیل سازه ها در سطح رضایت بخش پایایی قرار گرفته اند که در رابطه با کیفیت مدل اندازه گیری برای نمونه کامل، می توان اطمینان داشت. با استفاده از نرم افزار AMOS مدل اندازه گیری مورد برازش قرار گرفته بود که مقدار شاخص های کلی برازش آن در جدول (۷-۴) آمده است. چهار شاخص برازش در محدوده قابل قبول بوده و شاخص (RMSEA) در محدوده قابل قبول می باشد و با توجه به اینکه حداقل ۳ شاخص برازش باید در محدوده قابل قبول قرار گیرد. بنابراین مدل رفتارهای مدنی مدیران مورد تایید قرار گرفته است.

جدول ۳: مقدار شاخص های کلی برازش مدل

مقدار مدل	شاخص و محدوده قابل قبول
۰/۹۱۵	GFI
۰/۸۰۰	AGFI
۰/۹۱۲	NFI
۰/۰۷۶	RMSEA
۰/۸۸	TLI
۰/۹۰۶	CFI
۱۲۶۲/۷۰۸	کای اسکوتر
۲۹۳	درجه آزادی
۰/۰۰۰	سطح معنی داری

روایی منطقی و وابسته به معیار در مرحله آزمایشی مورد تایید قرار گرفت و روایی ۶ سازه های همگرا و افتراقی با استفاده از نمونه های کامل بررسی شده است و مقدار بارهای عاملی روایی همگرایی سازه ها را بررسی کرده است و بارهای عاملی زیاد (حداقل ۰/۵) نشان دهنده آن هستند که بخش ها روی برخی موضوعات مشترک همگرا هستند.

به منظور تعیین روایی سازه های بعدهای رفتارهای مدنی مدیران از روش تحلیل عاملی تاییدی استفاده گردیده است. در این روش هدف، یافتن متغیرهای مکنون ویا سازه های یک مجموعه متغیرهای اندازه گیری شده با استفاده از رواسازی تحلیل عاملی می باشد.

۴-۱-مدل نهایی

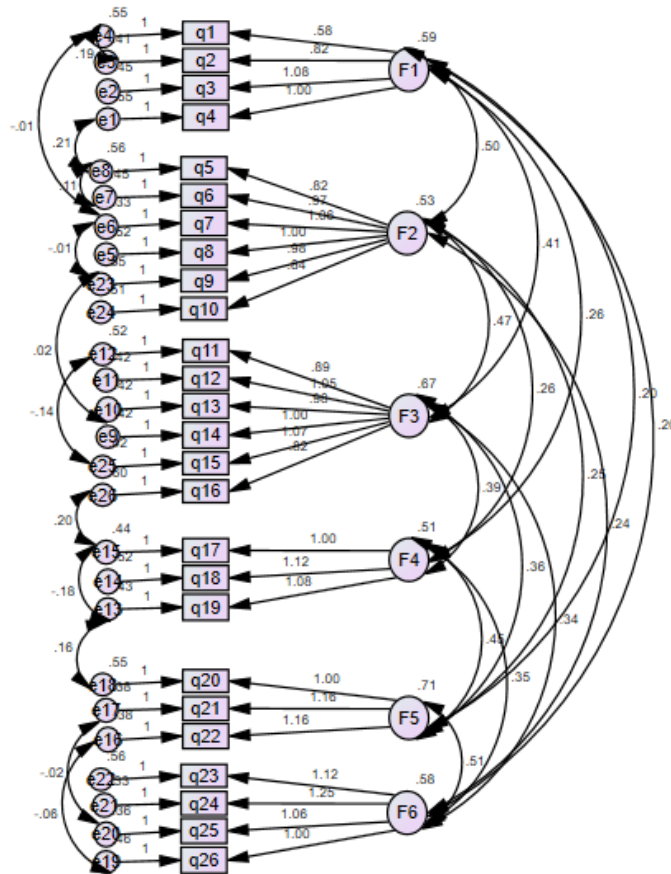
مدل کلی تحقیق با استفاده از نرم افزار آموس ۲۲ تحلیل شد از آنجایی که آموس مقدار وزن رگرسیونی (Beta) را نمایش داده و مقدار تی (t) را تحت عنوان وزن رگرسیونی نمایش می‌دهد.

جدول ۴: آزمون C.R و رگرسیون

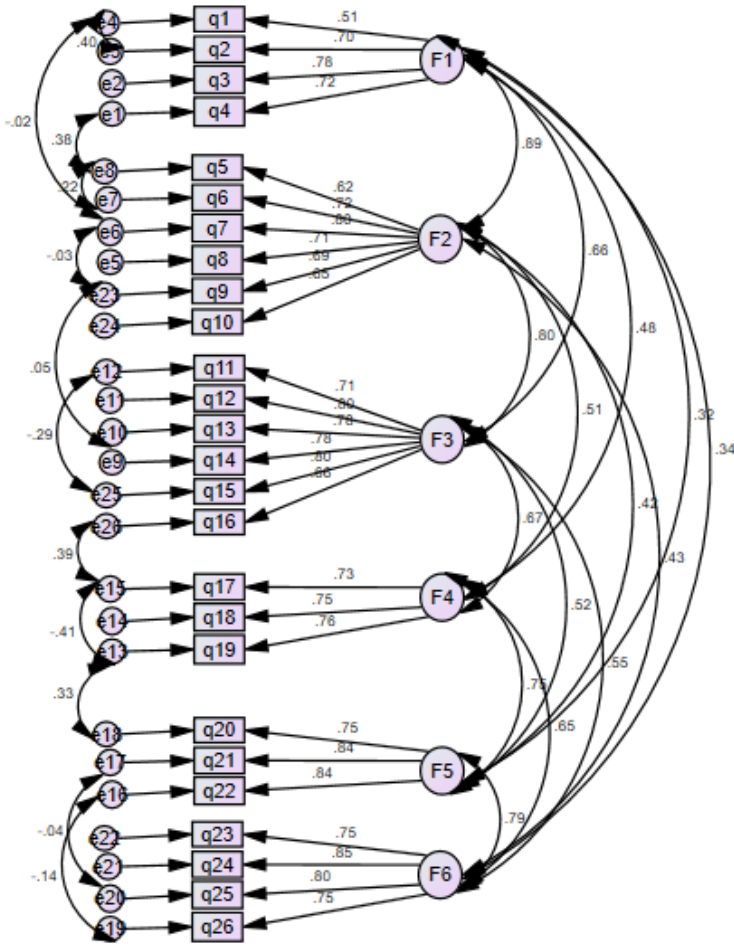
	Estimate	S.E.	C.R.	P	Label
F3 <---	civicbeh	1.239	.135	9.185	***
F2 <---	civicbeh	1.070	.125	8.588	***
F1 <---	civicbeh	1.000			
F4 <---	civicbeh	1.029	.125	8.255	***
F5 <---	civicbeh	.941	.127	7.428	***
F6 <---	civicbeh	.835	.110	7.557	***
q4 <---	F1	1.000			
q3 <---	F1	1.050	.089	11.838	***
q2 <---	F1	.860	.074	11.611	***
q1 <---	F1	.652	.070	9.345	***
q8 <---	F2	1.000			
q7 <---	F2	1.029	.081	12.670	***
q6 <---	F2	.944	.082	11.529	***
q5 <---	F2	.821	.082	10.043	***
q14 <---	F3	1.000			
q13 <---	F3	.988	.068	14.555	***
q12 <---	F3	1.052	.071	14.921	***
q11 <---	F3	.834	.070	11.957	***
q19 <---	F4	.846	.082	10.343	***
q18 <---	F4	1.119	.090	12.496	***
q17 <---	F4	1.000			
q22 <---	F5	1.048	.072	14.458	***
q21 <---	F5	1.115	.074	15.044	***
q20 <---	F5	1.000			
q26 <---	F6	1.000			
q25 <---	F6	1.085	.077	14.122	***
q24 <---	F6	1.231	.085	14.439	***
q23 <---	F6	1.067	.087	12.294	***
q9 <---	F2	.986	.086	11.411	***
q10 <---	F2	.850	.079	10.760	***
q15 <---	F3	1.053	.071	14.792	***
q16 <---	F3	.877	.071	12.392	*

تمامی وزن‌های رگرسیونی استاندارد نشده طبق آزمون C.R معنا دار هستند چون تمامی آنها خارج از بازه $\pm 1/96$ بوده می‌باشند و مقدار وزن رگرسیون استاندارد شده از $0/652$ تا $1/239$ تغییر می‌کند.

این مقادیر نشان می دهد که ۲۶ متغیر مشاهده شده در این تحقیق به گونه ای معنادار و منطقی توسط عامل های بررسی شده نشان داده می شوند.

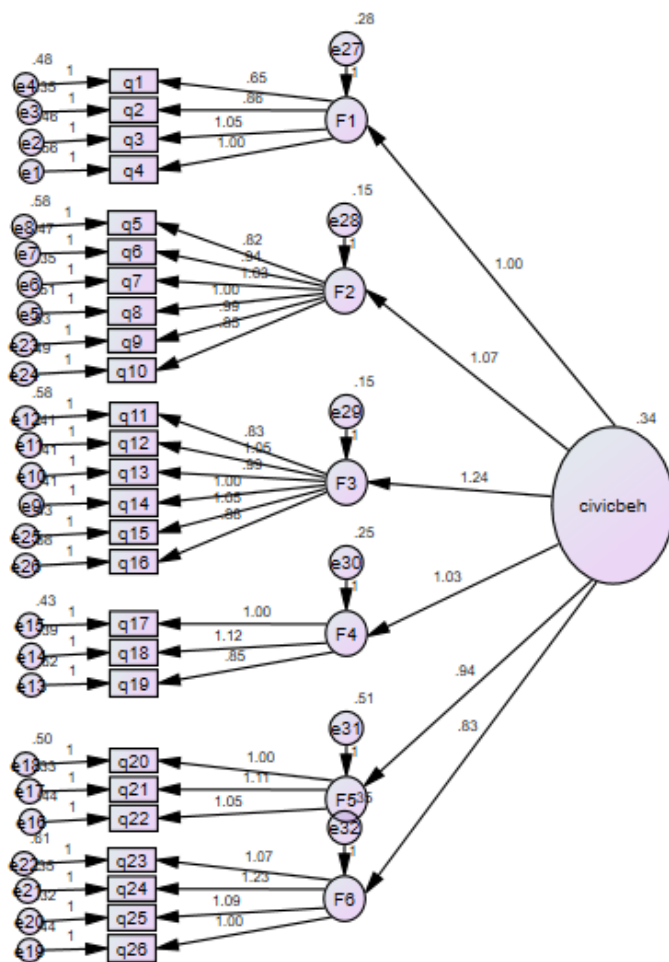

شکل ۲: برازش غیر استاندارد شاخص ها و ابعاد

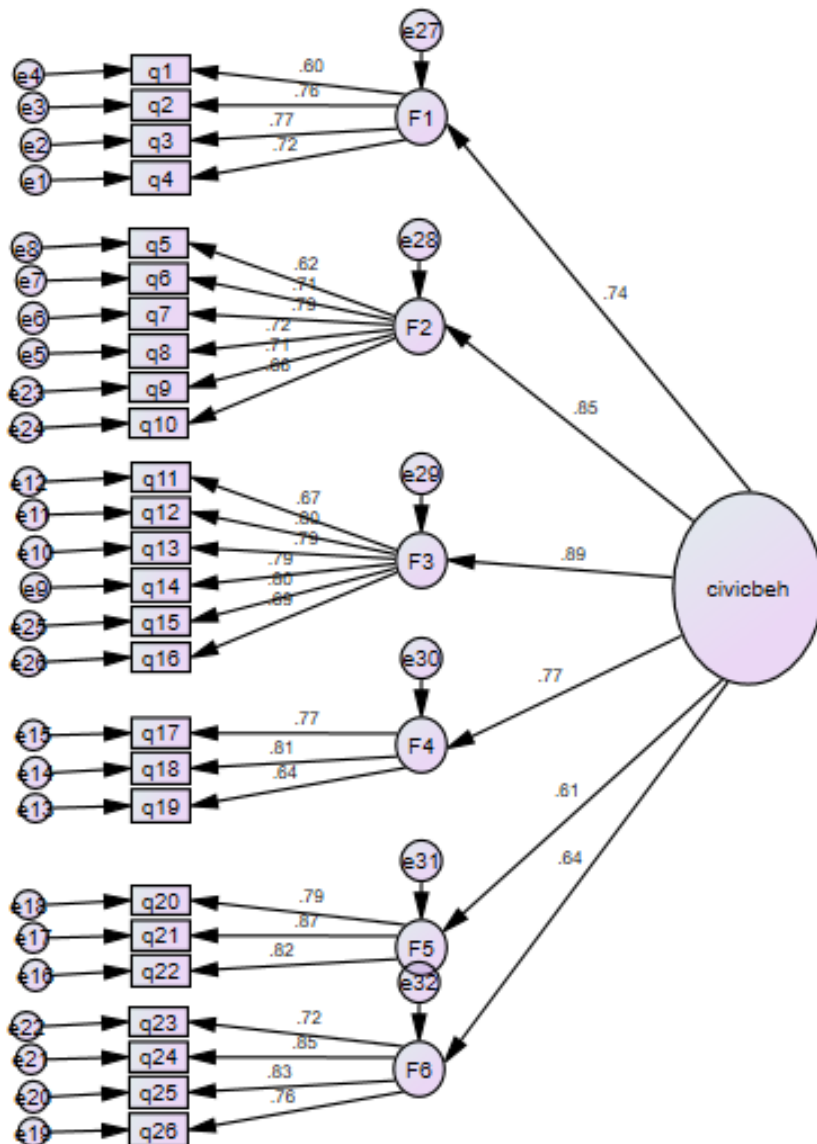

شکل ۳: برازش استاندارد شاخص‌ها و ابعاد

واریانس بیان شده از ۰/۲۳۳ تا ۰/۶۶۶ تغییر کرده و واریانس باقی مانده با کم کردن این مقادیر از عدد ۱ به دست آمده است که شکل ۲ و ۳ رابطه کلی متغیرها و شاخص‌ها را باهم نشان داده است و نتایج کلی حاکی از تایید ساختار عاملی مدل فوق می باشد.

شکل ۴- رابطه کلی غیراستاندارد

شکل ۵- رابطه کلی استاندارد

۵- نتیجه گیری و پیشنهادات

تحقیق حاضر با هدف بررسی هنجاریابی پرسشنامه رفتارهای مدنی در بین ۵۶۷ نفر از مدیران مدارس شهرستان پارس آباد انجام گرفته است. برای جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه استاندارد شده رفتارهای مدنی مدیران حسن نژاد قنبرلو و وظیفه دمیرچی (۱۳۹۹) با ۲۶ گویه استفاده شد و تعداد نمونه ۳۱۰ نفر بودند. برای تجزیه و تحلیل فرضیه های تحقیق از آمار توصیفی و استنباطی (تحلیل عاملی تاییدی، آزمون تی دو جامعه مستقل، آزمون همبستگی و آزمون فریدمن) استفاده گردیده است که این پردازش با استفاده از نرم افزار Amos و SPSS انجام گرفته است.

فرضیه تحقیق با استفاده از تحلیل عاملی تاییدی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و بر اساس نتایج چولگی تمام آیتها بین ۰/۱۹۷- تا ۰/۷۸۸- و کشیدگی آنها بین ۰/۰۱۷- تا ۰/۳۹۷ قرار دارد. بر این اساس همه متغیرها دارای توزیع نرمال می باشند.

نتایج آزمون بارلت برابر با ۰/۰۰۰ و کوچکتر از ۵ درصد می باشد و همچنین از آنجایی که مقدار شاخص^۱ KMO برابر ۰/۹۲۰ است (نزدیک به یک) تناسب داده‌ها برای تحلیل عاملی خوب است. به دلیل آن که سازه‌ها در سطح رضایت بخش پایایی هستند، در رابطه با کیفیت مدل اندازه گیری برای نمونه کامل، می توان اطمینان داشت. چهار شاخص برازش در محدوده قابل قبول است و شاخص (RMSEA) تقریباً در محدوده قابل قبول است، با توجه به اینکه حداقل ۳ شاخص برازش باید در محدوده قابل قبول قرار گیرد. بنابراین مدل مورد تایید است.

همچنین تمامی وزن‌های رگرسیونی استاندارد نشده طبق آزمون C.R معنا دارند (تمامی آنها خارج از بازه ۱/۹۶± بوده و بنابراین $P < 0/05$). مقدار وزن رگرسیون استاندارد شده از ۰/۶۵۲ تا ۱/۲۳۹ تغییر می کند. این مقادیر نشان می دهد که ۲۶ متغیر مشاهده شده به گونه ای معنادار، توسط عامل های مربوطه نشان داده می شوند. در نتیجه نتایج حاکی از تایید ساختار عاملی مدل است. نتایج تحقیق، یافته های حسن نژاد قنبرلو و وظیفه دمیرچی (۱۳۹۹) را تایید می کند و نشان می دهد که مدل رفتارهای مدنی مدیران دارای روایی لازم می باشد.

با توجه به نتایج بدست آمده پیشنهاد می شود:

با توجه به تایید فرضیه های تحقیق، و پذیرش ادعا محقق جهت بهتر شدن و تقویت متغیر رفتارهای مدنی مدیران در مدارس پارس آباد معان پیشنهادات زیر ارائه می گردد:

برای تقویت بعد سواد سلامت پیشنهاد می شود میران مدارس به موارد زیر توجه و اهتمام جدی داشته باشند:

- برقراری تعامل با مرکز بهداشتی شهر

¹ Kaiser Meyer Olkin

- ایجاد گروه بهداشت یاران مدرسه
 - آشناسازی دانش‌آموزان با بیماریها و عوامل ایجاد بیماریها
 - معرفی دانش‌آموزان دچار بیماری به مراکز درمانی
 - عدالت و برابری اجتماعی برقراری تعامل با سازمان های قضایی شهر
 - مطالعه و شناخت حقوق متقابل دانش‌آموزان و معلمان نسبت به یکدیگر و نسبت به اعضای جامعه
 - آموزش حقوق شهروندی به دانش‌آموزان
 - اجرای عدالت در موارد مورد اختلاف و احقاق حقوق صاحبان حق
 - آموزش احترام به رو شهای زندگی، عقاید و نظرات گوناگون، به شرطی که آن روش ها، عقاید و آرا مبتنی بر رعایت حقوق دیگران باشند.
 - آشناسازی دانش‌آموزان با ابعاد و برکات مذهب و تأثیر آن بر زندگی فردی و اجتماعی
- برای تقویت بعد مسئولیت پذیری اجتماعی پیشنهاد می شود میران مدارس به موارد زیر توجه و اهتمام جدی داشته باشند:
- شرکت دادن دانش‌آموزان و والدین آنها در مباحث مربوط به مسائل راهبردی مدرسه
 - تشویق و ترغیب دانش‌آموزان به مشارکت در امور مدرسه و استفاده از سازوکارهای انگیزشی در این زمینه
 - مسئولیت‌دهی به دانش‌آموزان در امور مرتبط با مدرسه و دادن اختیار متناسب با آن
 - استفاده از نظرات و عقاید آنها در برنامه های آموزشی و پرورشی مدرسه
 - برقراری تعامل مدرسه با خانواده و سایر نهادهای تربیتی در واگذاری مسئولیت به دانش‌آموزان به منظور پیگیری تأثیرات و نتایج آن
 - تدارک جلسات و کارگاه های آموزش مهارت های روانی و فردی لازم برای زندگی شهروندی
- برای تقویت بعد آموزش برای توسعه پایدار پیشنهاد می شود میران مدارس به موارد زیر توجه و اهتمام جدی داشته باشند:
- مطالعه سند چشم انداز آموزشی پرورشی بیست ساله نظام تعلیم و تربیت و مدرسه
 - استفاده از نظرات و تجارب معلمان و دانش‌آموزان

- شناخت وضعیت موجود و برنامه ریزی برای رسیدن به وضعیت مطلوب بر اساس قابلیت‌ها و رفع کاستیها

برای تقویت بعد آموزش چند فرهنگی پیشنهاد می شود میران مدارس به موارد زیر توجه و اهتمام جدی داشته باشند:

- شناخت فرهنگهای موجود بین دانش آموزان از طریق تعامل چهره به چهره با دانش آموزان و عوامل مدرسه
- مطالعه و بررسی منابع علمی برای شناخت هر چه بیشتر فرهنگ ها و تشویق فعالیت های بین فرهنگی در میان دانش آموزان
- برگزاری جلسات هم‌اندیشی گروهی و فردی در راستای معرفی فرهنگ های مختلف به منظور ایجاد فضای احترام گذاری به چندفرهنگی در مدرسه

برای تقویت بعد آموزش الکترونیک پیشنهاد می شود میران مدارس به موارد زیر توجه و اهتمام جدی داشته باشند:

- مطالعه و شناسایی امکانات فناورانه جدید و مفید برای محیط مدرسه
- رایزنی با عوامل آموزشگاه برای تأمین امکانات فناورانه
- آموزش نحوه استفاده درست از امکانات فناورانه مدرسه
- زمینه سازی برای کاربردی امکانات فناورانه در کلاس های درس و فضای مدرسه

فهرست منابع و ماخذ

حسن نژاد قنبرلو ناصر، وظیفه دمیرچی قادر. (۱۳۹۹). طراحی الگوی رفتارهای مدنی مدیران در آموزش و پرورش شهرستان گرمی. پایان نامه کارشناسی ارشد مدیریت دولتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمی.

Berman, S. H. (1998). The bridge to civility: Empathy, ethics, and service. *School Administrator*, 55(5), 27-32.

Boyd, R. (2006). The value of civility? *Urban Studies*, 43, 863-878.

- Bullying Stop , Aug 14, 2020, Civil Behavior Can Help Prevent Cyberbullying, <https://www.stopbullying.gov/blog/2020/08/14/civil-behavior-can-help-prevent-cyberbullying>
- Cohen A. (2006), The Relationship between multiple commitments and Organizational citizenship Behavior In Arab and Jewish culture. Journal of Vocational Behavior. Vol. 69(1). PP. 105-118
- Davis, M. H. (1983). Measuring individual differences in empathy: Evidence for a multidimensional approach. Journal of personality and social psychology, 44(1), 113.
- Ferriss, A. L. (2002). Studying and measuring civility: A framework, trends, and scale. Sociological Inquiry, 72(3), 376-392.
- Hatch, D. R. (1998). Resolving differences: An education in civility. Unpublished master's thesis. University of Texas at El Paso.
- Hinckley, G. B. (2000). Standing for something: 10 neglected virtues that will heal our hearts and homes. New York: Random House.
- Mourad, Roger., Jr., (2001). Education after Foucault: The question of civility. Teachers College Record, 103, 739-759.
- Peck, D. L. (2002). Civility: A contemporary context for a meaningful historical concept. Sociological Inquiry, 72, 358-375.
- Resor Cynthia , 2019, Civic Behavior and Civil Behavior: What's the Difference?, National Council for the Social Studies., <https://connected.socialstudies.org/blogs/cynthia-resor/2019/01/20/civic-behavior-and-civil-behavior-whats-the-differ>
- Schaps, E., & Lewis, C. C. (1998). Breeding citizenship through community in school. Education Digest, 64(1), 23-27.
- Taylor-Greene, S., Brown, D., Nelson, L., Longton, J., Gassman, T., Cohen, J. et al. (1997). School-wide behavioral support: Starting the year off right. Journal of Behavioral Education, 7(1), 99-112.
- Yusya Nudzran , Ariyanto Amarina Ashar, 2019, Understanding Civil Behavior from Jakarta Urban Citizens: Study on High and Low Education Level Group, ICPsy 2019 - International Conference on Psychology

civic behavior of managers Model: Evidence from Pars Abad schools

Jamal Shafaei Ajirlou, Naghi Fakhimi Hassan Khanlou

Abstract

Civil behavior is using words and actions that show respect and courtesy toward others, whether or not you agree with what they say or do. Being civil helps maintain positive social interactions. The present research was conducted with the aim of investigating the standardization of civil behavior questionnaire among 567 school principals in Pars Abad city. To collect information, the standardized questionnaire of managers' civil behavior by Hasannejad Qanberlou and Zazefi Demirchi (2019) with 26 items was used, and the sample number was 310 people. Descriptive and inferential statistics (confirmatory factor analysis, independent population t-test, correlation test and Friedman test) were used to analyze the research hypotheses. The findings of the research indicated the confirmation of the factor structure of the civil behavior model and there is an interactive relationship between the dimensions of civil behavior of managers.

Keywords: civil behavior, managers, schools, organizational civil behavior